

Mūsų Lietuva

Jurnal Lietuvos «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
Dr. José Ferreira Carrato
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S :
AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA
CR.\$ 2,00

NR: 350 (11)

SÃO PAULO — BRASIL — 1956 M. KOVO MĖN. — MARÇO 17 D.

IX METAI

Anglijos bėdos su Kipro sala

1878 m. Turkija, sulig susitarimo, Kipro salą perleido anglams, kuriems ji buvo reiškalinga, strateginiams sumetimais, kaip bazė, Sueso kanalo apsaugai ir išvirtinti Viduržemio jūroje. Turkai salą buvo išplėšę iš graikų. Salos gyventojų sudėtis yra labai marga. Bet daugiausia yra graikų. Turkų mažuma irgi nemaža, apie šimtą tūkstančių.

Jau praėjusiais metais buvo kilęs konfliktas dėl Kipro salos tarp Graikijos ir Turkijos, sąryšyje su iškeltu klausimu kam sala turi priklausyti, Graikijai ar Turkijai.

Gi šiais metais graikai pradėjo stiprią akciją prieš anglus kurie saloje turi kariškas bazes. Graikai nori kad anglai pasitrauktų. Politinei salos išlaisvinimo akcijai, va dovavo graikų (Kipro salos) arkivyskupas Makarios. Toji akcija išsivystė net į sabotazo veiksmus, kurių vykdo graikų suorganizuotas pagrindis slapta organizacija. Anglai iš salos nenori pasitraukti,

nors ir jos strateginė reikšmė, anglams pasitraukus iš Sueso kanalo yra sumažėjusi bet vis dėlto svarbus atsparos punktas viduržemio jūroje. O antra, anglams pasiūlymus, vėl užvirs kova tarp Graikijos ir Turkijos, kam sala turi priklausyti.

Anglų vyriausybė, norėdama atstatyti tvarką, ištrėmė graikų religinį ir politinį vadą arkivyskupą Makarios. Šiuo veiksmu sukėlė ant kojų visus graikus, tiek Graikijoje, tiek kituose kraštuose. Kipro saloje graikai apskelbė generalinį streiką, Visos krautuvės uždarytos. Tik turkų apgyventuose rajonuose viešpatuoja kita krautuvė adara. Graikų pagrindis suaktyvino sabotazo veiksmus prieš anglus. Pačioje Graikijoje minia sudėgino anglų vėliavas.

Amerika siūlo nglijai persvarstyti užimtą politinę liniją. Bendrai Kipro salos reikalas yra sudėtingas ir nelengvai išsprendžiamas.

Pakistaniečiai, Jungt. Tautų Organizacijos techniškos komisijos remiami, sudarė šešerių metų programą. Priešios programos priklauso ir užtvankos pastatymas. Su Indus upe vandenimis bus apvaisinama 200 tūkstančių akrų žemė. Šie darbininkai taip pat dalyvauja savo šalies ateities statyme.

Už tat PSD gaus dvi sekreta rijas iš gubernatoriaus.

— São Paulo gubernatorius bendradarbiaus su respublikos prezidentu bei federaline vyriausybe ekonominėje bei finansinėje srityje.

Adhemar de Barros byla.

Truks dar ilgokai. S. Paulo gubernatoriaus prašymas, kad teisingumo ministeris paskubintų Adhemar suėmimą, nei na taip greitai. Vidaus reikalų departamentas, teisingumo ministerijoje, nusprendė laukti ką pasakys vyriausias federalinis tribunolas. Patvirtinus teismo sprendimą, bus duota eiga dokumentams, ir prezidentui pasirašius, bus įteiktas Paragvajaus vyriausybei prašymas išduoti Adhemar de Barros. Bet ligi kol tai visa įvyks, A. de Barros spėjo save apsisaugoti.

Jo Paragvajuje jau nėra. Iš

vyko į kurią kitą Pietų Amerikos šalį, spėjama, kad į Boliviją kuri neturi su Brazilija sutarties išduoti nusikaltėlius.

Jei teismas išteisintų A. de Barros, tuomet jis tuoj grįžtų Brazilijon.

Ši byla sudėtinga. Jei iš viešos pusės yra konstatuotas valdžios turto panaudojimas asmeniškims reikalams, tai prie to viso pridėjama dar didelis nuošimtis politinės neapykantos, noras savo politinį priešą taip išmaudyti purvyne, kad jo politinė karjera būtų visiems laikams baigta. Todėl ir šios bylos sprendimas yra sunkesnis.

Progresistai (PSP) grasina jei Adhemar de Barros būtų pasmerkta federalinio teismo ir prez. J. Kubitschek ne sistengtų byla pakreipti A. de Barros naudai, išeiti opozicijon Galutinio bylos sprendimo galima laukti tik po Velykų.

— Brazilijos pietuose gręsia vaikų paralyžiaus epidemija, kuri visu smarkumu siaučia Argentinoje Rio Grande do Sul jau yra užregistruota keleta susirgimų. Brazilija su šia epidemija kovoti nėra pakankamai pasirengusi. Epidemijai išvengti Brazilijos uostuose yra uždrausta lankyti Argentinos laivus. Taip pat yra uždaryti kaikurie perėjimo punktai tarp Argentinos ir Brazilijos.

— Anglijos parlamente buvo smarkiai kritikuota vyriausybės politika sąryšyje su graikų arkivyskupo Makarios areštu.

— Vokiečių mokslininkai Etiopijoje, mokelinės ekspedicijos proga, surado vieną tautelę, tėsingiau giminę, kuri ligi šiol dar nebuvo žinoma. Jie gyvena laiveliuose, vandenyje. Jie tevartoja me

dinius įrankius žemei dirbti. Nepaisant to, jie jaučiasi patenkinti ir laimingi.

— Ispanijos vyriausybė sutinka Marocos teritorijai duoti politinę nepriklausomybę. Bet užtat turės su Ispanija sudaryti bendradarbiavimo sutartis abiem kraštams naudingas.

— Alžerijos (Afrikoje) prancūzai pasiryžę neišleisti iš savo rankų. Tačiau pasižada, kai tik kraštas nurims, po trijų mėnesių leisti laisvus rinkimus. Išrinktieji atstovai svarstys Alžerijos vidaus reikalus. Prancūzija iš savo pusės pasižada imtis priemonių pakelti atlyginimą, sumažinti bedarbę, praveisti socialines bei žemės reformas. Prancūzai yra pasiryžę Alžeriją savo rankose išlaikyti.

— Beveik kiekvienama iš Lietuvos laiške prašo prisijungti drabužių. Lietuvoje žmonėms trūksta drabužių ir štai delko: pirkti krautuvėse neįsitingia, nes labai brangu. O išsiaušti namuose nėra iš ko. Nėra linų, nes visus pasėlius reik valdžiai atiduoti. Nėra vilnų, nes gyvuliai ir žemė priklauso kolchozui.

— Amerikoje, Californijos estade kiekvienas medžiotojas privalo išeiti tam tikrus kursus susipažinti medžioklės įstatymais ir išmokti valdyti šauvuva.

— «Petrobras» pirmininkas pulk. Janai Nunes, spaudos atstovams pareiškė, kad po maždaug ketverių metų pusė naftos, kuri reikalinga Brazilijai bus gaunama Brazilijoje. Naftos išnaudojime «Petrobras» pirmininkas, sako kad čia svetimo kapitalo pagalbos nebus reikalingas.

— Š. Amerikoje yra 197 milijonai hektarų užsodintų miškų. Todėl industrijai ir statybai nebus medžio trūkumo.

— Komunistiniuose kraštuose sportininkų mėgėjų nėra. Yra tik profesionalai. Vyriausybė už laimėjimus tarptautinėse rungtynėse moka didelius pinigų.

— Santos uoste, laive «Gua poré» susekė kontrabandos už 600 tūkstančius kruzeirų. Daugumoje amerikoniškos smulkios prekės, kaip cigaretai plunksnakočiai, tabakas kompasai, wyski, ir kt.

— São Paulo krepšinio rinktinė antradienio naktį Montevideo nugalėjo Čilės rinktinę pasekme 75 x 45

— Paskutiniiais daviniais Vakarų Vokietijoje protestantų yra 23 milijonai 878 tūkstančiai, katalikų 21 milijonas 576 tūkstančiai.

Campo Limpo išaugs i miesta

Campo Limpo ypač gerai yra pažįstamas buvusiesiems dy pukams, apsigyvenusiems S. Paulo, nes ten buvusiuose imigracijos namuose teko pa būti ilgiau ar trumpiau.

Campo Limpo yra prie geležinkelio už 40 kilometrų nuo S. Paulo, Jundiai valsčius priklauso. Ten ligi šiol be buvusių kavos sandėlių ir kelių desėtkų darbininkų na melių nieko gero nebuvo. Da bargi į Campo Limpo atke-

liant Krupp sunkiosios indus trijes fabriką, išaugs i tikrą miestą. Kaip spauda praneša, vien tik iš Vokietijos atvyks i Campo Limpo trys tūkstančiai šeimų. Jau ir dabar žemės kaina smarkiai ky la. Ten, kur prieš vieną kitą mėnesį kvadratinį metrą reikėjo mokėti aštuonis kruzeirus, pakilo net ligi 80 kruzeirų ir daugiau. Campo Limpo išaugs visai netikėtai i mažą miestą.

į S. Paulo estada yra atidėtas kitam mėnesiui.

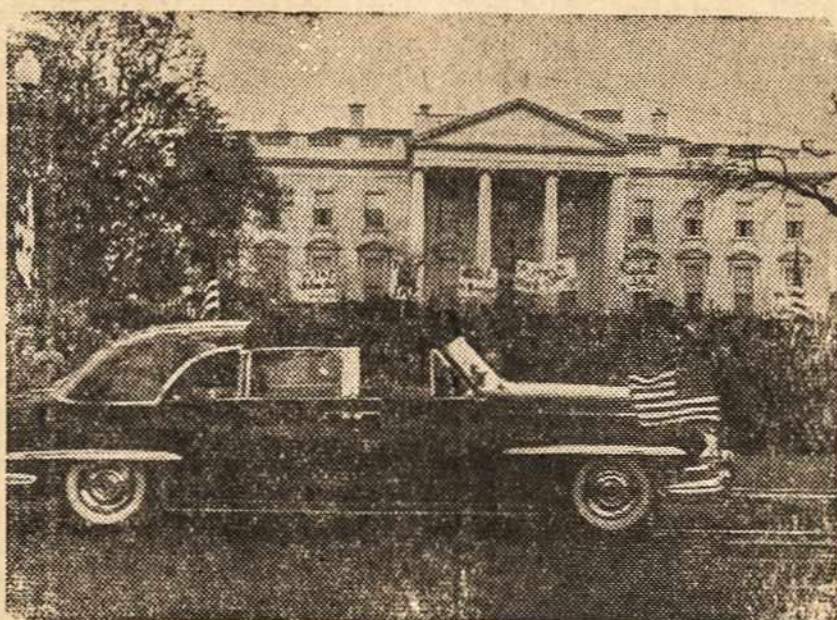
— S. Paulo gubernatorių Janio Quadros remia ir PSD, valdžios partija. Tai parodė S. Paulo parlamento pirmininko rinkimai. Rinkimus laimejo gubernatoriaus kandidatas.

— Anglai dar dvi naujas bazes pasistatė Falklands salose. Šis faktas atnaujins trynimąsi dėl minėtų salų tarp Argentinos ir Čili. Šios salos faktinai turėtų priklausyti Argentinai, nes jos yra netoli Argentinos teritorijos.

— Argentinos spauda rašo, kad bažnyčių deginimo planą praėjusiais metais, neramumų metu, sukombinavo buvęs prez. Peron ir vidaus reikalų ministeris Borlenghi.

— Šią savaitę su «mandagumo vizitu» lankosi Londono Jurgis Malenkovas, buvęs Sovietų Sąjungos ministeris pirmininkas. Anglų politiniai sluoksniai sako, su Malenkovo nebus tariamasi tarptautinės politikos klausimais. Balandžio mėn. viduryje atvyks Londonan Bulgarnas ir Kručevas. Tuoj po Kremliaus diktatorių vizito, Londoną aplankys Vakarų Vokietijos užsienio reikalų ministeris Von Brentano.

— Respublikos prezidento J. Kubitschek afsilankymas

Prez. Eisenhower grįžtant iš poilsio, minios žmonių, nuo Vašingtono aerodromo, ligi Baltųjų Rūmų, pakelė sveikina savo prezidentą. Lapkričio mėnesį išrinks kitą, arba tą patį perrinkus.

PAVERGTOJE TEVYNĖJE

Patvirtinti «LTSR AT prezidiumo» paskelbti patvarkymai. 1956. II-3 paskelbtas «LTSR Aukščiausios Tarybos trečiosios sesijos įstatymas», kuriuo patvirtinti «AT prezidiumo įsakai» ir «LTSR konstitucijos» 14,45 ir 48 straipsnių pakeitimai bei papildymai. Konstitucijos 14-sis straipsnis taip išdėstytas: «LTSR susideda iš rajonų: Akmenės, Alytaus, Anykščių, Ariogalos, Biržų, Daugų, Dotnuvos, Dūksto, Dusetų, Eišiškių, Ignalinos, Jiezno, Jonavos, Joniškėlio, Joniškio, Jurbarko, Kaišiadorių, Kalvarijos, Kapsuko, Kauno, Kazlų Rūdos, Kedainių, Kelmės, Kybartų, Klaipėdos, Kavarsko, Kretingos, Kupiškio, Kuršėnų, Lazdijų, Linkuvos, Mažeikių, Molėtų, Naujosios Vilnios, Naumiesčio, Nemunčinės, Obelių, Pabradės, Pagėgių, Pakruojo, Pandėlio, Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Priekulės, Prienu, Radviliškio, Ramygalos, Raseinių, Rietavo, Rokiškio, Salantų, Sedos, Simno, Skaudvilės, Skuodo, Šakių, Šalčininkų, Šeduvos, Šiaulių, Šilalės, Šilutės, Širvintų, Švenčionių, Švenčionių, Tauragės, Telšių, Tytuvėnų, Trakų, Troškūnų, Ukmergės, Utenos, Užvenčio, Vabalninko, Varėnos, Varnių, Veisiejų, Vievio, Vilkaviškio, Vilkijos, Vilniaus, Žagarės ir respublikinio pavaldumo miestų: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Naujosios Vilnios, Palangos ir Druskininkų», iš viso 83

45 straipsnio naują redakciją «LTSR Aukščiausioji Taryba sudaro LTSR Ministerių Tarybą šios sudėties: LTSR Ministerių Tarybos pirmininkas, Ministerių Tarybos pirmininko pirmieji pavaduotojai Ministerių Tarybos pirmininko pavaduotojai. LTSR ministrai, Valstybinės Plano Komisijos pirmininkas. LTSR Ministerių Tarybos Valstybinio Statybos ir Architektūros Reikalų Komiteto pirmininkas, Valstybės Saugumo Komiteto prie LTSR Ministerių Tarybos pirmininkas».

Naujuoju konstitucijos 48 straipsnio išdėstymu, prie «sajunginių — respublikinių

LTSR ministerijų» priklauso šios ministerijos: 1) Automobilių transporto ir plentų, 2) Finansų, 3) Gynybos, 4) Kultūros, 5) Lengvosios pramonės, 6) Maistų prekių pramonės, 7) Mėsos ir pieno produktų pramonės, 8) Miestų ir kaimų statybos, 9) Miško pramonės, 10) Popieriaus ir medžio apdirbimo pramonės, 11) Prekybos, 12) Ryšių, 13) Statybinių medžiagų pramonės, 14) Sveikatos apsaugos, 15) Tarybinių ūkių, 16) Teisingumo, 17) Tekstilės pramonės, 18) Užsienio reikalų, 19) Valtų kontrolės, 20) Vidaus reikalų, 21) Žemės ūkio, 22) Žuvies pramonės.

Prie «respublikinių LTSR ministerijų» priklauso šios ministerijos: 1) Komunalinio ūkio, 2) Socialinio aprūpinimo, 3) Švietimo, 4) Vietinės ir kuro pramonės.

Pagal Soviet. Sąjungos «Aukšč. Tarybos» 1955 m. gruodžio 28 ir velėsnį S. Sąjungos konstitucijos pakeitimą ir papildymą «bendras sąjunginių

ministerijų» yra 25,0 «sajunginių respublikinių» — 30 Lietuvoj dar galima tikėtis busiant įsteigtas aukštojo mokslo ir statybos «sajunginės — respublikinės» ministerijos. Lietuvos «gynybos» sąjunginės respublikinės ministerijas užfiksuota tik š/m. vasario 3 d. «LTSR Aukšč. Tarybos» nutarime, pakeičiant atitinkamus «LTSR konstitucijos» paragrafus. Popieriaus ir medžio pramonės ministerija buvo įsteigta pernai. Tačiau ligi šiol viešai nepaskelbta, kas yra jos «ministeris, taip pat nepaskelbtas «gynybos ministeris».

— Ryšium su popiežiaus Pijaus XII š. m. kovo 2 d. suėjusia 80 metų sukaktimi Kauno arkiv. metropolitas J. Skvireckas pakvietė visus tėvynėje ir visame pasaulyje išsklaidytus dvasininkus atlaikyti popiežiaus intencija

Benys Rutkūnas

Tylioji Paslaptis.

Jūs grežiate nuo mano veido, nudeginto kančios — kas jūsų geliančias opas, o broliai, su meile pabučiuos?

Rankas ištiesęs — nepasiekiu: ką glamonės, ką glaus? — Ir svyra, it nunokę varpos, nuo liūdesio gilaus.

Ko bėgate nuo mano meilės alsavimu karštu ir juokiate iš švento skausmo pasaulio atstumtų?

Jums nežvelgti mano kelio tyliosios paslapties. Aš dalinu. Jūs renkat sau. Ir verkiat — tik dėl savęs.

mšias, o tikinčiuosius lietuvius — melstis už jį.

— Anglų Common Cause organizacija renka visoj D. Britanijoje parašus po peticija, kurią ji ruošiasi įteikti britų parlamentui. Peticijoje sužymėti svarbiausieji Sovietų nusikaltimai ir D. Britanijos vyriausybė prašoma, kad D. Britanija nedarytų su Sov. Sąjunga jokio susitarimo, kuris tiesiogiai pripažintų Sovietams valdyti Centro ir Rytų Europos kraštus, tarp jų ir Pabaltijo valstybes. D. Britanijos vyriausybė prašoma reikalauti, kad būtų gražinta laisvė tiems, kurie jos neteko. Peticijoje taip pat išvardintos visos sutartys, kurias Sovietai sulaužė. Drauge prašoma nesudaryti įspūdzio (tai ypač svarbu Chruščiovo ir Bulganino vizito metu, kuris numatomas š/m. balandžio antroje pusėje), kad D. Britanijos vyriausybė toleruoja buv. laisvų valstybių pavergimą. Tikimasi surinkti kelis milijonus parašų. Parašų rink

(pabaiga 3 pusl.)

Pas komunistus taip yra... Sovietų «premjer» Bulganin ir komunistų partijos šefas Nikita Chruščev, savo vizito proga Indijoje, pasisakė už taikingą sugyvenimą. Taip pat prašė kad Kinija būtų priimta į Jungtinių Tautų Organizaciją.

Jungt. T. Organizacijos deklaracijos įžangoje parašyta: «Patikrinti tikėjimą į pagrindines žmogaus teises, į žmogaus asmenybės kilnumą ir vertingumą, į lygias teises vyrams ir moterims, didelėms ir mažoms tautoms».

Tuo pat metu komunistų savaitraštis «New Times», leidžiamas Maskvoje, paskelbė straipsnį apie žmogaus teises. Autorius priminė, kad tos teisės 10 d. gruodžio 1948 m. Jungtinių Tautų buvo patvirtintos. «Visi žmonės turi lygias teises, yra lygūs prieš įstatymus, be skirtumo rasės, kalbos, religijos, politinių įsitikinimų. Straipsnis pasmerkia žiaurų, nežmonišką elgesį».

Bet praktikoje pas komunistus yra visai kitaip. Štai čia matome p. Homer V. Bradshaw protestantų misijonierė Kinijoje 27 metus, kuri šiuo metu buvo išleista iš Kinijos kalėjimo, ten prabuvusi penkerius metus. Ji yra 54 m. amžiaus ir sveria tik 39 kilogramus. Taip suvarginta, atrodo 80 metų senutė. Nepajėgia kalbėti ir vis netiki, kad ji yra laisva. Štai kokia laisvė komunistinėje Kinijoje, kurią taip nori Bulganinas įvesti į Jungtinių Tautų Organizaciją.

Kataliku Bažnyčia okupuotoje Lietuvoje.

JONAS AISTIS.

STALINO MIRTIS IR CHRUSČIOVO DEKRETAS

Po Stalino mirties daug dalykų kardinališkai pasikeitė. Pakanka tik sugretinti du laf kraščius, kuriuos skiria ta fatališkoji mirtis: ankstyvesniojo stabmeldiško Stalino asmens (ir ne tik jo vieno) garbinimo ne žymės neliko. Jo vietoje atsistojo bevardė ir begymė partija, bet ir apie ją tik retai, tik didžiųjų švenčių proga tepasakoma: «Nėr tokio proto, kaip partijos protas, nėr tokios išminties, kaip partijos išmintis». Gegužinės ir spalinės iškilinės santūresnės ir kuklesnės tik kur ne kur kuklaus didžio transparentas (dažnai tik po vieną visoje iškilmų aikštėje ir tik patfems didiesiems komunistų kūrėjams: Marksiui, Engelsui, Leninui ir Stalinui vienas kitas šūkis, viena kita

vėliavų pora (tarybinė ir respublikinė). Pradžioje (1953) išdygdavo dar vienas kitas dienos didvyrio (Malenkovo) natūralaus dydžio portretas eisenose. Dabar gyvųjų portretai eisenose visai išnyko.

Religijai Stalino mirtis nieko tiesiogiai nedavė. bet, atrodė, kad tikintieji ateistais ais varžtais bus labai pasinaudoję, nes 1954 metų vasarą ir rudenį prasidėjo didelė antireliginė akcija, kurios negalima buvo aiškinti kitaip, kaip tik atsigaunančiu, religingumu. Vėlesniais laikais tokios plačios propagandos neteko pastebėti. Iš jos pradėjo aiškėti, kad religija yra tiek atgavusi kvapo, jog net pradėjęs plisti stambiųjų partijos pareigūnų šeimose (moterų, vaikų) ir patys pareigūnai pradėjo nesišalinti religinių apeigų (krikštynų, vedybų ir atlaidų), ypač su tuo susietų

vaišių.

Bet štai ateina lemtingoji 1954 m. lapkričio 10 diena. Paskelbiamas Nikitos Chruščiovo pasirašytas «TSRS KP CK nutarimas dėl klaidų vykdant mokslinę ateistinę propagandą gyventojų tarpe». Tasai nutarimas yra labai svarbus dokumentas. Iš jo paaikškėja tokie dalykai, kurie buvo spaudoje slepiami kaip sakysime, tai, kad anti religinėje propagandoje buvo «daromi įžeidžiami išpuoliai prieš dvasininkiją ir tikinčiuosius, atliekančius religines apeigas». Be to. «religinių kultūrų tarnautojai ir tikintieji be jokio pagrindo vaizduoja mi žmonėmis, nevertais politinio pasitikėjimo». Ir dar: «vietinės organizacijos ir atskiri asmenys administraciniu būdu kišosi į religinių susivienijimų ir grupių veiklą, o taip pat šiurkščiai elgėsi su dvasininkija». Chruščiovas kritikuoja partines organizacijas, kurios «pasisakyti spaudoje, skaityti paskaitas ir pranešimus neretai leidžia nemokšoms mokslo ir ateistinės propagandos klausimuose, o kartais ir chaltūrininkams, žinan

tiems daugiausia tik anekdotus pasakėčias apie bažnyčios tarnus».

Tasai KP CK nutarimas yra labai svarbus ir vertas platesnio aptarimo. bet tatau jau išėity iš šio rašinio rėmų Suglaudžiant dalykus iki krašto, tenka pasakyti, kad, sekant šį nutarimą, ateistinėje veikloje bus vengiama: įžeidinėti tikinčiuosius ir dvasininkus, nebebus jie už tai laiko mi nepatikimais piliečiais, į bažnytinius reikalus nebus kišamasi administraciniu būdu. Tai ir viskas.

Nutarime labai aiškiai pasakyta, kodėl tie seni metodai keičiami: «visokios administracinės priemonės ir įžeidžiamieji išpuoliai prieš tikinčiuosius ir bažnyčios tarnus gali padaryti tik žalą, leisti įsitvirtinti ir net sustiprėti juose religiniams prietarams. Iš to seka, kad tasai teroro varžtu atleidimas nėra jokia malonė, o tik tai noras atgyvenusius metodus pakeisti naujais, kuriuo jie yra linke laikyti pasekmingesniais. Tikslas yra labai aiškus ir KP CK nutarimas joje visai neslepia: «Antireliginėje propagan

doje padarytų klaidų ištaisymas neturi susilpninti mokslinės — ateistinės propagandos, kuri yra sudėtinė komunistinio darbo žmonių auklėjimo dalis ir kurios tikslas yra skleisti mokslines, materialistines žinias masėse bei išvaduoti tikinčiuosius žmones iš religinių prietarų įtakos. Jeigu valstybės atžvilgiu religija yra privatus reikalas ir to dėl bažnyčia atskirta nuo valstybės, tai komunistų partija, kuri remiasi vienintele teisinga pasaulėžiūra — marksizmu-leninizmu ir jo teoriniu pagrindu — dialektiniu materializmu, — negali abejingai, neutraliai žiūrėti į religiją, kaip į ideologiją, neturinčią nieko bendro su mokslu».

Nors nutarime ir neišvardinta įsakmiai, bet jis liečia visas konfesijas. Yra būdinga kad lietuviškoje propagandoje liečiama (įsakmiai arba nujaudiamai) tik Katalikų Bažnyčia, tarsi kitų konfesijų bendruomenių Lietuvos teritorijoje nė nebūtu, ir tik šių metų kovo mėn. 25 d. respublikiniame taikos gynimo plenumo, be kanauninko Stankevičiaus, kalbėjo pravoslavų

Devyni broliai ir ju sesuo Katriutė.

Devyni broliai turėjo tik vieną seserį. Visi jie buvo pašaukti į kariuomenę. Vyresnysis, prieš išeidamas, nu pirko savo seseriai aukso žiedą. Tąsyk sesuo buvo dar maža ir apie tą žiedą nieko nežinojo. Paugėjusi vartė rū bū skrynią ir rado žiedą. Klausia motiną:

— Kieno čia toks puikus žiedas? Kas jį nupirko?

Motina paaiškino:

— Tu turėjai devynis brolius. Vyresnysis nupirko tau šitą žiedą ir padovanojo.

Katriutė labai pasilgo savo brolių. Ji ėmė prašyti motiną, kad, leistų apsilankyti ir pamatyti juos.

Motina sutiko. Bevažiavo dama Katriutė sutiko ant kelio zuikutį. Tasai pradėjo prašytis:

— Katriute - sesele, pavėžink mane. Aš labai pavargęs.

— Tūpkis į vežimėlio galą,

nas vynas iš kraštelio.

Tas zuikutis vėl draudė sakydamas, kaip pirmą kartą. Tada laumė iššoko iš vandens, sudraskė tą zuikutį ir išmetė iš vežimėlio.

Dabar Katriutė važiuoja viena pagal tą upę. Važiuoja ilgą galą. Atsirado dar viena laumė ir ėmė šakti. Katriutė nuėjo pas aną maudytis. Nusivilko visus savo drabužius. Tik aukso žiedą pasiliko ant piršto. Laumė pirmiausia iššoko iš vandens ir apsilviko tais gražiaisiais drabužiais. Katriutei pasiliko bjauri raganos skranda. Aukso žiedą tebeturėjo ant piršto. Laumė nepamatė jo.

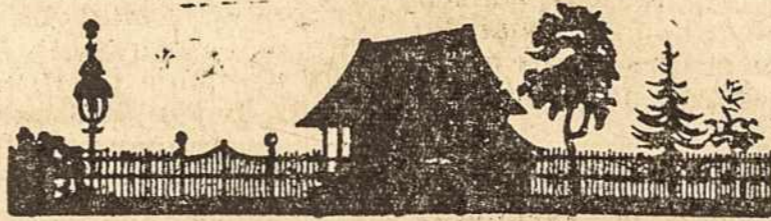
Susėdo abidvi į vežimėlį ir važiavo toliau. Katriutė labai graudžiai verkė. Laumė paklausė:

— Kur tu važiuoji?

— Aš važiuoju pas savo brolius apsilankyti.

Nė ko juoktis, ką sakyti,
Sunku pirmą kartą rašyti.
Bet Petrukas netingus.
Nugalės visus vargus.
Bus jis vyras kultūringas
Mūsų Lietuvai naudingas.

su sesuo!

Garbingai priėmė ją, pasisodino už stalo ir labai meiliai vaišino. Bevaišinant pažvelgė vyriausiasis brolis pro langą ir paklausė:

— Kas tai, kur tavo vežimėlyje sėdi?

Laumė tuojau atsakė:

— Kai pamariais - pajūriais aš važiuoju, tai Laumė viena įsisėdo, ir aš pavėžinau ją.

— Tegul ji eina ganyti į lauką, - nepatenkinti atsiliepė broliai.

Ir ji turėjo eiti ganyti. Kai ji ganė arklius, tai vyriausiojo brolio arklys neėdė Atsistojo jį ir gana: neėdė. Tada ji dainavo tokia dainą:

Ei žirgeli juodberėli,
Ko neėdi žalią žolę,
Ko negerai sraunioj upėj?

Tasai arklys prašneko:

Ką aš esiu žalią žolę?
Ką aš gersiu sraunioj upėj?
Ana, Laumė, raganėlė,
Su broleliais vyną geria,
O tų brolių sesužėlė
Žirgelius ganyti turi.

Vyriausiasis brolis lauke buvo. Jis girdėjo tą dainą dainuojant ir priėjo arčiau. Tada jis pamatė žiedą, kurį jis seseriai dovanojo ir paklausė:

— Kur gavai tą žiedą?

Ji atsakė:

— Aš turėjau devynis brolius. Kai aš maža buvau dar vyriausiasis brolis nupirko man tą žiedą. Užaugusi labai išsiilgau savo brolių ir išvykau aplankyti. Man bevažiavo jant pagal upę, laumė mane vadino maudytis, aš sutikau. Laumė pirmoji iššoko ir apsilviko mano drabužiais. Dabar mano broliai ją myli, o aš turiu jų žirgus ganyti.

Tasai brolis apsilvė iš gailėsčio. Atsigavęs kiek, vedėsi ją namo. Ji gražiai nusi mazgojo ir apsitaisė, nes brolis jai nupirko naują vystę. Po to vyriausiasis brolis išaiškinė viską kitiems savo broliams.

— Kokią mes dabar bausmę uždėsime tai laumei? — tarėsi broliai. Pagaliau sugalvojo: paėmė vieną arkli,

ištepė jį su derva, pastatė prie durų ir šaukia iš lauko:

— Einam, sesiul, po sodą pasivaikščioti!

Laumė išėjo. Pamačiusi arkli prie durų, suriko:

— Ko čia tas arklys stovi?

BroLIAI atsakė: - Sušerk jam sesiul, su ranka, tai nueis.

Laumė sušėrė arkliui, ir jos ranka prilipo. BroLIAI sako: - Šerk kita ranka, tai toji atšoks.

Laumė sušėrė, ir kita ranka prilipo. Supykusi spyrė jį su koja, ir koja prilipo.

BroLIAI sako: - Šerk, sesiul su pilvu, tai atšoks rankos ir kojos.

Laumė stumterėjo, ir visa prilipo. Tada broLIAI sako arkliui:

-- Nunešk tu ją ten, kur saulė nešviečia ir vėjas neužpučia, kur joks žvėris neužėina ir joks paukštis neužskrenda. Paskum nusimauk vyno upėj, šilkų pievoj išsiartyk ir pargrįšk namo.

LAPĖ SNAPĖ

Aš laputė — nabagutė,
Našlaitėle ir kumutė.
Be tėvelio, be močiutės
Man pasauly reikia būti.

Man kojėlės — lengvos, greitos
Pačios kelias, pačios raitos,
Man kailėlis — tartum šilko,
Nebijau aš net ir vilko.

O snukutis man šnekutis —
Kai uogelė, kaip bitutė:
Ar kas liūdi, ar kas guodžiais —
Jis iš tolo vis užuodžia.

Jis užuodžia, kur pavojus,
Kur nereikia kelti kojos,
Kur pikty žmonių braidyta.
Kur man kilpa pastatyta.

Jei žasiukas ar vištelė
Pasitaike man ant kelio —
Plunksneles nudulkau veikiai:
Man pasauly daug nereikia...

(Iš Baliu Sruogos pjesės vaikams «Aitvaras Teisejas»)

- meiliai pasakė Katriutė.

Juodu privažiavo didelę plačią upę. Toje upėje prie krašto maudėsi laumės. Katriutė labai dailiai buvo apsilvikiusi ir tą žiedą mūvėjo ant pirščiuko.

Laumės, pamačiusios ją su zuikučiu, pradėjo šaukti:

— Eik šen, Katriute, pas mus. Pasipūškinsim, pasimaukysim! Pas mus pieno upė teka, raudonas vynas iš kraštelio.

Zuikutis sudraudė ją: — Katriute sesele, neik pas jas: upė kraujais teka, iš kraštelio ašarėlės.

Laumė perpykusi tuojau iššoko iš vandens ir išplėšė tam zuikučiui abi paskutines kojas.

Pavažiavo dar galą. Kai a laumė taip pat šaukė:

— Katriute-sesele, eik šen. Pasipūškinsim, pasimaukysim. Pas mus pieno upė teka raudo

Vaziavo jiedvi ilgą galą. Privažiavo tokį dvarą - didelį, didelį. Laumė įėjo į tą dvarą ir klausia:

— Ar yra čia devyni langai, ar yra čia devyni stalai, ar yra čia devyni puodai, ar yra čia devyni dubenys, šaukštai?

Pagaliau paklausė:

— Ar yra čia devyni broLIAI?

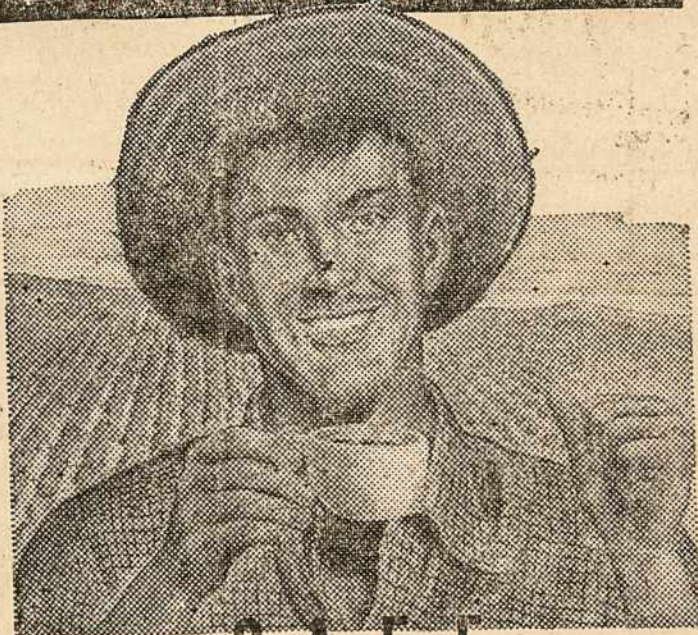
Šeimininkė atsiliepė:

— Čir nėra devynių langų, nei devynių stalų, nei devynių puodų, nei devynių dubenių su devyniais šaukštais, nei devynių brolių.

Tada jiedvi nuvažiavo į kitą dvarą. Laumė vėl įėjo į vidų ir taip pat klausė, kaip pirmą sykį. Čionai buvo devyni broLIAI. Vyriausiasis brolis stovėjo po langų ir išgirdo ją taip šnekant. Tuojau jis ėjo pavadinti kitų brolių ir sakė:

— Tikriausiai čia bus mū-

ĒTA CAFÉZINHO BOM!

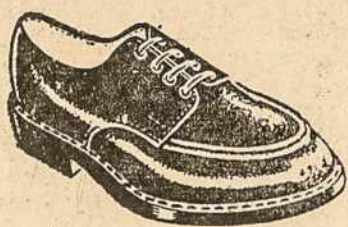
CAFÉ
Caboclo

COMPANHIA UNIAO DOS REFINADORES

O TAI SKANI KAVA

Industria e Comercio de Calçados

Matellon's Ltda.

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims,
panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 626 -- São Paulo

Atelier de Modas

ALEXSANDER BAGDONAS

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 2773 — 4. AND. — SALA 2
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė papildiniams tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimais aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Primami vakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Nori būti žemės savininku?

Mato Grosso estadas tai duoda geriausios progos. Čia lengvai gali įsigyti daržus arba ūkius. Išigyk šiandien, nes rytoj žemės vertė jau bus daug didesnė. Prašymus žemei įsigyti reikia rašyti estado valdžiai. Šitai Tamsta! siūlo

Imobiliaria Alto do Guaporé Ltda.

Cuiabá, Mato Grosso - Centralinė raštinė: Cx. Postal 98
Painformuojame ir per laiškus.

ALBERTAS PAVILAVIČIUS

teisinis patarėjas prie advokato
RUY DE MELO PEREIRA

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitės, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.
Raštinė: Rua Senador Feijo, 176 5-and. sala 520
Rezidencija: Rua Itaqueri, 431 São Paulo

Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.

Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prieinamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

Madeiras do Brasil

PRANAS & CIA. LTDA.

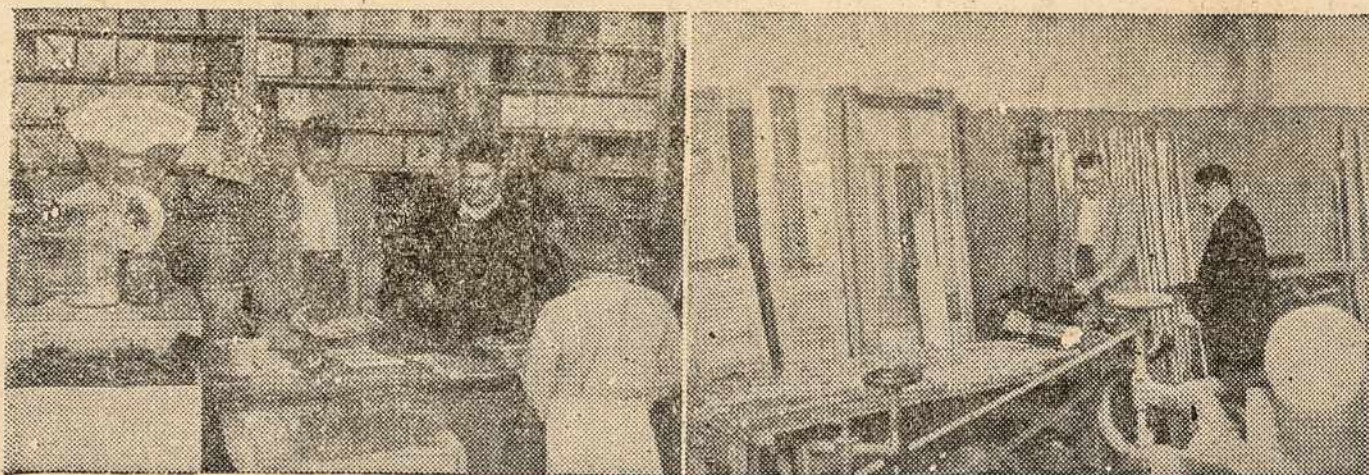
Importação — Exportação

Raštinė: Rua do México, 90 - 9.º - sala 904

Rio de Janeiro - Fone: 32-9294

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuve tiktai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMĀOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikata jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Cervejaria Columbia S. A.

Šalčio ir karščio metu sveikiausia yra gerti alus MOSSORO, uodas be kanus.

Arba a us COLUMBIA: Pilsen extra, Strassburg, buteliais ir pusbuteliais. Mėgstantiems: Guaraná. Gazoza Columbia ir Agua Tonica.

Centralinė Raštinė ir sandėlys:
Compinas: Rua Andrade Neves, 103
Fone: 3-935 e 3 936

Skyriai: S. Paulo — Al. Dino Bueno, 702 — Fone: 51-4485

Santos - Rua General Camara, 292 Fone: 25 636

